

Posiedzenie Rady Ochrony Pracy 11 grudnia 2018 r.

Program działania Państwowej Inspekcji Pracy w 2019 r.

To główny punkt porządku grudniowego posiedzenia Rady Ochrony Pracy. Dokument przedstawił główny inspektor pracy **Wiesław Łyszczek**. Zwrócił uwagę, że przyszłoroczny program będzie realizowany w roku jubileuszu 100-lecia Inspekcji Pracy. „Stałym priorytetem działań kontrolno-nadzorczych i prewencyjnych PIP jest dążenie do osiągnięcia trwałej poprawy stanu przestrzegania prawa wobec osób świadczących pracę” – podkreślił szef PIP. Wyjaśnił, że wypełnianie tej misji polega przede wszystkim na eliminowaniu lub minimalizowaniu negatywnych tendencji na rynku pracy, wśród których wymienił m.in. zaniżanie standardów bezpieczeństwa pracy, nadużywanie umów prawa cywilnego kosztem pracowniczych, nierzetelne rozliczanie czasu pracy oraz niewypłacanie lub nieterminowe wypłacanie wynagrodzenia.

Poinformował, że w przyszłym roku Państwowa Inspekcja Pracy rozpocznie realizację I etapu długofalowych działań kontrolno-prewencyjnych dotyczących następujących kwestii: ograniczanie zagrożeń wypadkowych poprzez wdrożenie elementów zarządzania bezpieczeństwem pracy w zakładach, w których wystąpiły wypadki przy pracy, bezpieczeństwo w wytypowanych zakładach o wysokiej skali zagrożeń, bezpieczeństwo i higiena pracy w zakładach, w których występuje narażenie na czynniki o działaniu rakotwórczym lub mutagennym.

Plan zadań rocznych przewiduje kontynuację kontroli m.in. w budownictwie, przemyśle spożywczym, leśnictwie, zakładach produkujących wyroby tartaczne i wyroby z drewna, zatem w sektorach i branżach, w których występuje wiele czynników niebezpiecznych lub szkodliwych w środowisku pracy.

Program uwzględnia również realizację zadań stałych wynikających z zapisów ustawowych lub z potrzeby monitorowania wybranych obszarów ochrony pracy. Nadal prowadzone będą m.in. kontrole w ramach nadzoru rynku maszyn i urządzeń – w 2019 r. jak podkreślił szef PIP, inspektorzy zwrócą szczególną uwagę na maszyny do robót ziemnych i drogowych oraz środki ochrony głowy – a także kontrole wypełniania obowiązków wynikających z unijnych rozporządzeń dotyczących chemikaliów.

W zakresie prawnej ochrony pracy program koncentruje się na zagadnieniach o szczególnym znaczeniu społecznym. Do takich kwestii szef PIP zaliczył m.in. czas pracy, wypłatę wynagrodzenia za pracę oraz problematykę umów cywilnoprawnych i należności z tego

tytułu. Przewidziana jest także kompleksowa ocena stanu przestrzegania prawa pracy, w tym przepisów bhp w zakładach opieki zdrowotnej, zakładach górniczych oraz placówkach handlowych, w których Inspekcja oprócz zagadnień badanych rutynowo dodatkowo kontroluje przestrzeganie przepisów ustawy o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni.

Kontynuowane będą kontrole legalności zatrudnienia obywateli polskich i cudzoziemców. W. Łyszczek poinformował, że w przyszłym roku zostanie przeprowadzony III etap kampanii informacyjno-edukacyjnej, promującej wśród pracodawców i pracowników zasady zatrudniania zgodnie z prawem.

„Edukacja stanowi niezbędny aspekt działania Państwowej Inspekcji Pracy” – mówił szef PIP. Programy prewencyjne, kampanie informacyjne, szkolenia i doradztwo organizowane przez Inspekcję mają na celu wspierać pracodawców w prawidłowym stosowaniu przepisów prawa. Poza kontynuowanymi programami – „Zdobądź Dyplom PIP”, „Prewencja wypadkowa”, „Przeciwdziałanie negatywnym skutkom stresu w miejscu pracy”, „Pracuję legalnie” – w 2019 r. zaplanowano inaugurację 3-letniej kampanii prewencyjno-promocyjnej „Bezpieczeństwo i higiena pracy w zakładach zajmujących się obróbką mięsa”. Ponadto zorganizowane zostaną kolejne edycje konkursów „Pracodawca – organizator pracy bezpiecznej”, „Poznaj swoje prawa w pracy”, „Bezpiecznie od startu”.

Główny inspektor pracy zwrócił uwagę, że w przyszłym roku wejdą w życie znowelizowane przepisy i nowe regulacje prawne, które rozszerzą zakres zadań Państwowej Inspekcji Pracy. Wśród nich wymienił m.in. ustawę o pracowniczych planach kapitałowych, która nałoży na Inspekcję obowiązek ścigania wykroczeń wymienionych w art. 106 – 107 ustawy i udział w postępowaniu w charakterze oskarżyciela publicznego. Podobnie rządowy projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy skuteczności egzekucji świadczeń alimentacyjnych przewiduje nowe obowiązki dla PIP.

Główny inspektor pracy mówił także o współpracy międzynarodowej PIP. Poinformował m.in. o zaangażowaniu Państwowej Inspekcji Pracy w inicjatywy Komisji Europejskiej i Komitetu Wyższych Inspektorów Pracy (SLIC), co pozwoli realizować unijne priorytety w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Eksperti PIP będą uczestniczyć w spotkaniach międzynarodowych grup roboczych działających w ramach SLIC oraz zespołów eksperckich Komisji Europejskiej. Przewidywany jest także udział Inspekcji w pracach Europejskiej Platformy na rzecz usprawnienia współpracy w zakresie zapobiegania pracy nierejestrowanej. Kontynuowana będzie współpraca PIP z inspekcjami państw członkowskich UE, co umożliwi m.in. wymianę informacji o pracownikach delegowanych.

W dyskusji członkowie Rady podkreślali, że przedłożony program kompleksowo ujmuje wszystkie zadania Inspekcji Pracy przewidziane do realizacji w 2019 r. Wskazywali, iż priorytety zostały określone w sposób uzasadniony i nie budzący wątpliwości. Jednocześnie wskazywali, iż wzrostowi zadań nie towarzyszy wzrost środków finansowych i zasobów kadrowych. „Bardzo bogaty program rozjeżdża się z mniejszymi środkami” – mówiła zastępca przewodniczącego ROP prof. **Danuta Koradecka**. Poddała w wątpliwość celowość nakładania na Inspekcję Pracy nowych obowiązków związanych z pracowniczymi planami kapitałowymi czy ściągalnością świadczeń alimentacyjnych. „Czy rzeczywiście Inspekcja Pracy jest organem, na który należy nakładać te obowiązki?” – pytała wiceprzewodnicząca Rady.

Członkowie Rady uznali, że dla realizacji zadań ujętych w programie działania Inspekcji Pracy na przyszły rok niezbędne jest wzmocnienie kadrowe i finansowe PIP.

Stanowisko w tej sprawie Rada przyjmie na następnym posiedzeniu.

Pozytywna ocena działań ZUS i KRUS w celu zmniejszenia liczby wypadków przy pracy i chorób zawodowych

Rada przyjęła stanowisko w sprawie działań ZUS i KRUS w celu zmniejszenia liczby wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Tę problematykę Rada omówiła na posiedzeniu 20 listopada 2018 r. W przyjętym stanowisku Rada pozytywnie oceniła istotny wzrost zakresu działań dotyczących prewencji wypadkowej, prowadzonych przez ZUS i KRUS. Zwróciła uwagę na zmniejszenie wskaźników zdarzeń wypadkowych zgłaszanych do KRUS i wskaźników wypadków przy pracy rejestrowanych w statystykach GUS. Wskazała także na poprawę warunków pracy osób zatrudnionych w zakładach objętych programem ZUS dotyczącym dofinansowania działań skierowanych na utrzymanie zdolności do pracy przez cały okres aktywności zawodowej pracowników. „Rada podkreśla potrzebę dalszego zwiększania środków przeznaczanych na działania w zakresie prewencji wypadkowej, prowadzone przez obie instytucje ubezpieczeniowe. Równocześnie, biorąc pod uwagę podobieństwo kierunków i form działań prewencyjnych realizowanych przez obie instytucje ubezpieczeniowe, Rada rekomenduje podejmowanie przez nie wspólnych przedsięwzięć w zakresie prewencji wypadków i chorób związanych z pracą, przy współpracy z partnerami społecznymi oraz instytucjami naukowo-badawczymi” – czytamy w stanowisku.